

**САВОЛҲОИ ПУШИДА БАРОИ ИМТИХОНИ ТЕСТИ АЗ ФАНИ
МИКРОБИОЛОГИЯ ВА ВИРУСОЛОГИЯ БАРОИ ФАКУЛТАИ ПЕДИАТРИ**

Микробиологияи умумӣ:

1. Сохти ҳуҷайраи микроб.
2. Вазифаи капсулаҳо, тарзҳои муайян намудани он.
3. Вазифаи девораи ҳуҷайра.
4. Хусусияти сохти химиявии девораи микроорганизмҳои Гр.+ ва Гр.-.
5. Бактерияҳои кислотаустувор ва хусусияти девораи онҳо.
6. Вазифаҳои мембранаи ситоплазматикӣ.
7. Вазифаҳои геноми (нуклеоид) бактерияҳо.
8. Намудҳо ва вазифаҳои муйчаҳои (микроворсинкаҳои) бактерияҳо. Ба гуруҳҳо тасим намиудани бактерияҳо вобаста аз ҷойгиршавии қамчинакҳо. Омӯзиши ҳаракати бактерияҳо бо ёрии ташреҳи «қатраи овезон».
9. Спорҳои (хоқа) бактерияҳо, шароити пайдоиши спора, хусусиятҳои физикӣ, химиявӣ ва биологии онҳо.
10. Аҳамияти спораҳосилкунӣ дар микроорганизмҳои гуногун. Усулҳои муайянкунии спораҳо. Усулҳои ранг кардани бактерияҳои спорадор.
11. Гилофаки бактерияҳо, аҳамият ва тарзи рангкунии он.
12. Спирохетаҳо, таснифи спирохетҳои касалиовар. Хусусиятҳои сохти спирохетаҳо.
13. Морфологияи риккетсияҳо. Хусусиятҳои сохти хламидияҳо, уреоплазмаҳо ва микоплазмаҳо.
14. Таснифи замберуғҳо. Морфологияи замберуғҳо.
15. Соддатаринҳо ва таснифи онҳо.
16. Таърихи кашфи вирусҳо. Д.И.Ивановский –асосгузори вирусология.
17. Тасавурот оиди вирионҳо ва вирусҳо.
18. Сохти вирусҳо.
19. Таснифи вирусҳо.
20. Давраҳои таъсири байниҳамдигарии вирус бо ҳуҷайраи одам.
21. Бактериофагҳо – вирусҳои бактерияҳо. Морфологияи онҳо. Истифодабарии бактериофаг дар тиб.
22. Тасавурот оиди прионҳо ва вириодаҳо.
23. Руёндани вирусҳо. Таснифи ҳухайраҳое, ки барои реёндани вирусҳо истифода мешаванд.

24. Муайян кардани вирус бо ёрии хӯчайрапрвардаҳо (культур клеток) чанини тухм (куринный эмбрион)
25. Усулҳои идентификатсияи ва дифференсиатсияи вирусҳо.
26. Гизогирии бактерияҳо. Тарзҳои гизогирии бактерияҳо.
27. Метаболизми бактерияҳо (анаболизм, катаболизм).
28. Ферменти бактерияҳо.
29. Марҳилаҳои афзоиш ва таксимшавии бактерияҳо. Омилҳои афзоиш.
30. Муҳитҳои ғизоӣ. Таснифи муҳитҳои ғизоӣ вобаста аз пайдоиш, таркиб ва истифодабарӣ. Талаботҳои асоси ба муҳитҳои ғизоӣ.
31. Хосиятҳои афзоишбёбии бактерияҳо дар муҳитҳои ғизоӣ.
32. Нафаскашии бактерияҳо.
33. Метаболизми энергетикӣ. Роҳҳои оксидшавии глюкоза. Метаболизми оксиду барқароршавӣ.
34. Нафаскашии анаэробҳо. Туршшавӣ. Намудҳои туршшавӣ. Анаэробҳои факультативӣ ва мутлақ.
35. Микроорганизмҳои микроаэрофилӣ.
36. Хусусиятҳо ва усулҳои реёнидани анаэробҳо.
37. Реёнидани тозапарвардаи анаэробҳо.
38. Сохти аппарати генетикии бактерияҳо ва вирусҳо.
39. Мубодилаи генетикии бактерияҳо.
40. Плазидаҳои бактерияҳо.
41. Трансформация бактерияҳо
42. Трансдукция ва конъюгация бактерияҳо.
43. Микробҳои санитарӣ нишондихандагӣ. Маълумот дар бораи микдори микробҳо. Коли-титр ва коли-индекс.
44. Микрофлораи ковокии даҳон.
45. Микрофлораи редаю-меъда.
46. Микрофлораи роҳҳои таносул ва пешоббарор.
47. Дисбактериоз ва табобати он.
48. Таърифи «асептика» ва «антисептика».
49. Стерилизатсия ва дезинфексия
50. Усулҳои стерилизатсияи физикӣ.
51. Усулҳои стерилизатсияи химиявӣ.
52. Антибиотикҳо. Таснифи антибиотикҳо. Механизми таъсиррасонионҳо ба микробҳо.
53. Аҳамияти плазида дар мутобиқшавии микроб нисбати антибиотикҳо
54. Нуқсҳои (оризаҳо) ҳангоми истифодаи антибиотикҳо.
55. Муайян намудани концентратсияи антибиотикҳо дар хун ва пешоб.
56. Маълумот дар бораи мафҳуми уфунат (инфекция) ва беморҳои сироятӣ. Шароитҳои (омилҳои) пайдоиши беморӣ (сироятӣ).
57. Мавқеи микроорганизм дар чарраёнгирӣ уфунат.

58. Сироятпазирӣ ва сироятнокӣ. Воҳиди ченаки сироятнокӣ.
59. Омилҳои сироятнокии микроорганизмҳо: гилофакҳосилкунӣ, захробахориҷкунӣ, ферментҳои ҳуҷҷум, фимбррияҳо ва ғ.
60. Хусусиятҳои эндо- ва экзотоксинҳо, фарқияти онҳо.
61. Намудҳои уфунат: ҳомили солимӣ (носительство), ниҳонӣ (латентӣ), бемории сироятӣ.
62. Давраҳои бемории ситроятӣ (марҳалаи инкубационӣ, продормалӣ, марҳалаҳои намоёншавии аломатҳои клиникӣ).
63. Намудҳои бемориҳои сироятӣ: лонавӣ ва умумибаданӣ (бактериемия, септицемия, токсинемия), ҷараёни шаддид (острое) ва музмин (хроническое).
64. Манбаи уфунат - эндогенӣ, экзогенӣ, антропонозӣ, зоонозӣ.
65. Роҳҳои сироятёбӣ - уфунати рудавӣ, респираторӣ, ҷарроҳатӣ, венерикӣ, трансмиссивӣ ва иннукулятсионӣ (инъексионӣ).
66. Мавқеи микроорганизм ва омилҳои муҳити атроф дар ҷараёни уфунат. Аҳамияти омилҳои сотсиалӣ.

МИКРОБИОЛОГИЯИ ҶУЗЪӢ:

67. Оилаи Enterobacteriaceae. Мафҳум, хусусиятҳои морфологӣ, културалӣ ва биохимиявии онҳо;
68. Эшерихияҳо, хусусиятҳои асосии онҳо. Хосияти физиологии он дар рӯдаи одам.
69. Ҷӯбчамикробҳои энтеропатогенӣ ва бемориҳои ба вучудоварандаи онҳо (EPEC, EHEC, EPEC, EIEC, EAEC), фарқияти онҳо аз эшерихияҳои шартан касалиовар;
70. Тавсифи умумии салмонелҳо. Классификатсия (тасниф)-и Кауфман – Уайт.
71. Барангезандагони бемории домана ва паратифҳо. Хусусияти биологӣ ва сохти антигении онҳо;
72. Ҷараёнгирии бемории домана ва иммунитет баъд аз домана
73. Ташҳиси лаборатории бемориҳои домана ва паратифҳо вобаста аз ҷараёни (патогенези) он.
74. Ҳомили (бактерионосительство) ҳангоми домана. Пешгирии хоси домана.
75. Барангезандагони бемории паратифи А ва В. Хусусиятҳои биологӣ. Сохти антигенӣ.
76. Хусусиятҳои фарқкунандаи бемориҳои паратифи А ва В.
77. Ҷараёнгирии беморӣ ва хусусиятҳои масъунияти бемориҳои паратифи А ва В.

78. Салмонеллаҳо – барангезандагони салмонеллѐзҳо;
79. Салмонеллаҳо – барангезандагони уфунатҳои дохили бемористонӣ.
80. Шигеллаҳо, хусусиятҳои биологии онҳо. Таснифи шигеллаҳо.
81. Омилҳои касалиоварии шигеллаҳо. Захробоҳои (токсин)-и барангезанда ва хусусияти онҳо.
82. Чараёнгирии (патогенез) бемории исҳоли хунин ва иммунитет. Ҳомилӣ (бактерионосительство) и баъд аз бемории исҳоли хунин.
83. Ташҳиси микробиологии бемории исҳоли хунин.
84. Пешгирии ҳосса ва табобати бемории исҳоли хунин.
85. Вибрионҳои бемории вабо, хусусиятҳои биологии онҳо. Таснифи вибрионҳо.
86. Омилҳои касалиоварии вибрионҳо. Захроба (токсин)-и барангезанда ва хусусияти он.
87. Чараёнгирии (патогенез) бемории вабо ва иммунитет. Ҳомилӣ (бактерионосительство) баъд аз бемории вабо.
88. Ташҳиси микробиологии бемории вабо.
89. Пешгирии ҳосса ва табобати бемории вабо.
90. Кампилобактерияҳо. Хусусиятҳои морфологӣ, биохимиявӣ ва серологии онҳо. Қобилияти касалиоварии онҳо барои инсон ва ҳайвонот.
91. Аҳамияти кампилобактерияҳо дар чараёнгирии захми меъда ва рӯдаи дувоздаҳангушта.
92. Усулҳои ташҳиси микробиологии кампилобактерияҳо.
93. Чараёнгирии кампилобактериоз дар вучуди инсон.
94. Хеликобактерияҳо. Хусусиятҳои морфологӣ, културалӣ ва биохимиявӣ. Таъсири патогении онҳо. Ташҳиси микробиологӣ ва табобат.
95. Иерсиниозҳо – барангезандагони бемории шадиди рудаю меъда. Хусусиятҳои биологии онҳо.
96. Ташҳиси лаборатории иерсиниозҳо.
97. Маълумот дар бораи уфунатҳои дохилибемористонӣ.
98. Манбаҳо ва роҳҳои сироятёбӣ ба барангезандагони беморҳои дохилибемористонӣ.
99. Омилҳои паҳншавии барангезандагони беморҳои дохилибемористонӣ
100. Ташҳиси микробиологии беморҳои дохилибемористонӣ.
101. Пешгирии беморҳои дохилибемористонӣ.
102. Таснифи коккҳои сирятовар.
103. Стафилококкҳо. Намудҳои онҳо.
104. Беморӣ, ки стафилококкҳо ба амал меоваранд (сепсис, уфунатҳои ҷароҳатӣ, фасоди, уфунатҳои рудаю меъда).

105. Омилҳои касалиоварӣ – захҳороҳо (токсини) ва ферментҳои «ҳучум» (агрессив)
106. Стрептококкҳо. Хусусият ва таснифи онҳо. (Стрептококки α , ва β – гемолитикӣ).
107. Сохти антигении стрептококкҳо. Аҳамияти стрептококки гемолитики барои одам.
108. Бемории махмалак. Имунитети зиддибактериявӣ ва зиддизаҳробавӣ. Муайян кардани он бо ёрии реаксияи Дик.
109. Пневмококкҳо. Хусусияти морфологӣ ва омилҳои касалиоварии онҳо. Бемориҳое, ки онҳо ба амал меоваранд.
110. Менингококкҳо. Хусусияти морфологӣ ва омилҳои касалиоварии онҳо. Намудҳои клиникии беморӣ.
111. Гонококкҳо. Хусусияти морфологӣ. Бемориҳое, ки онҳо ба амал меоваранд (гонорея, бленнорея).
112. Ташҳиси лаборатории гонореяи шаддид ва музмин (давомдор). Пешгирии бемории бленнорея.
113. Тавсифи биологии коринобактерияҳои гулузиндонак.
114. Омилҳои касалиоварӣ, тавсифи токсини гулузиндонак.
115. Имунитет ҳангоми гулезиндонак, усулҳои муайян намудани он. Пешгирии хосса ва табобати гулузиндонак.
116. Ташҳиси микробиологии гулузиндонак.
117. Бордетеллаҳо - барангезандагони сулфакабутак. Хосиятҳои онҳо.
118. Омилҳои касалиоварии бордетеллаҳо. Инкишофи (патогенез) касалии сулфакабутак. Ташҳиси лаборатории сулфакабутак. Тарзҳои хоси пешгирии сулфакабутак.
119. Тавсифи микобактерияҳо.
120. Барангезандагони касалии сил. Намудҳо ва тавсифи онҳо. Хусусияти химиявии таркиби девораи микобактерияҳо. Устуворнокии онҳо.
121. Механизми сироятёбии касалии сил. Инкишофи (патогенез) касалии сил.
122. Имунитет ҳангоми бемории сил ва қобилияти он. Пешгирии хоссаи бемории сил.
123. Ташҳиси микробиологии бемории сил.
124. Барангезандагони махав (проказа). Хосияти биологӣ. Сироятнокӣ барои одам.
125. Ташҳиси микробиологии бемории махав.
126. Таснифи умумии анаэробҳои спораҳосилкунанда.
127. Тарзҳои реёнидани анаэробҳо.
128. Клостридияи кузоз (столбняк). Этиология. Хусусияти микроб. Заҳороҳо ва таъсири патогении онҳо. Кузози қудакони навзод.

129. Пешгирии хосса ва табобати кузос (вакцинаҳои АКДС, ТАВте, анатоксини кузор, зардобаи зидизаҳробавии зидикузоз).
130. Барангезандаи гангренаи анаэробӣ.
131. Хусусияти клостридия перфингес ва таснифи заҳрбаҳо.
132. Мавъеи (рол) клостридия перфингес дар заҳролудшавӣ аз маводҳои ғизоӣ.
133. Пешгирии хосса ва табобати уфунатҳои анаэробӣ (зардобаи заҳробавӣ (зидди токсинӣ) ва зидди гангренавӣ).
134. Клостридияи ботулизм. Этиология. Хусусияти микроб. Таснифи ботулозаҳрбаҳо. Табобат ва пешгирии ботулизм.
135. Ташҳиси микробиологии кузоз.
136. Ташҳиси микробиологии гангренаи анаэробӣ.
137. Ташҳиси микробиологии ботулизм.
138. Анаэробҳои беспоратор ва таснифи онҳо.
139. Ташҳиси микробиологии уфунатҳои анаэробии беспоратор.
140. Бактероидҳо. Тавсиф. Хусусияти микроб. Таъсири патогении онҳо, ташҳиси микробиологӣ ва табобат.
141. Порфиромонадаҳо. Тавсиф. Хусусияти микроб. Таъсири патогении онҳо, ташҳиси микробиологӣ ва табобат.
142. Превотеллаҳо. Тавсиф. Хусусияти микроб. Таъсири патогении онҳо, ташҳиси микробиологӣ ва табобат.
143. Фузобактерияҳо. Тавсиф. Хусусияти микроб. Таъсири патогении онҳо, ташҳиси микробиологӣ ва табобат.
144. Пептострептококкҳо. Тавсиф. Хусусияти микроб. Таъсири патогении онҳо, ташҳиси микробиологӣ ва табобат.
145. Вейлонеллаҳо. Тавсиф. Хусусияти микроб. Таъсири патогении онҳо, ташҳиси микробиологӣ ва табобат.
146. Тасаввурот дар бораи уфунатҳои зооантропонозӣ.
147. Тартиби кор бо барангезандагони уфунатҳои зооантропонозӣ.
148. Барангезандагони бруселлэз, хусусият ва намуди бруселлаҳо. Омилҳои патогеннокии бруселлаҳо. Масуният (иммунитет) ҳангоми бруселлэз. Ташҳиси лаборатории бруселлэз.
149. Пешгирии хоссаи бруселлэз.
150. Барангезандаи яраи сибирӣ. Хусусият. Патогеннокӣ барои одам ва ҳайвонот. Заҳрбаҳои (токсин) барагезандаи яраи сибирӣ.
151. Ташҳиси лаборатории намудҳои гуногуни яраи сибирӣ. Пешгирии хосса ва табобати яраи сибирӣ.
152. Иерсинияҳо. Барангезандагони тоун (чума). Хусусият. Омилҳои сироятварӣ ва заҳрбаҳои барангезандаи тоун. Ташҳиси лаборатории ва пешгирии бемории тоун.

153. Барангезандаи туляремия. Таснифи ва омилҳои касалиоварии барангезандаи туляремия. Ташҳиси лаборатории туляремия.
154. Тавсифи спирохетҳои сироятвар. Хусусият ва таснифи онҳо. Мавқеи спирохетаҳо дар сироятҳои одам.
155. Барангезандаи беирии мараз (сифилис). Хусусияти морфологӣ. Ҷараёнгирии (патогенез) беирии мараз.
156. Масуният ҳангоми беирии мараз. Ташҳиси микробиологӣ беирии мараз.
157. Барангезандагони тифи баргарданда. Хусусияти морфологӣ. Хосият. Ҷараёнгирии (патогенез) тифи баргарданда. Масуният ҳангоми тифи баргарданда.
158. Фарқияти байни беирии тифи баргардандаи эпидемиявӣ ва эндемиявӣ.
159. Лептоспираҳо – барангезандагони лептоспирозҳо. Хусусиятҳои микроб. Ҷараёнгирии (патогенез) беирии лептоспирозҳо. Масуният ҳангоми лептоспироз. Пешгирии беирии лептоспироз. Ташҳиси микробиологӣ лептоспироз.
160. Риккетсияҳои Провачек ва Музер - беморӣҳое, ки онҳо ба амал меоваранд. Беирии Брил.
161. Риккетсияи Бернет - барангезандаи вараҷаи Ку. Ташҳиси лаборатории беморӣ.
162. Усулҳои реҷидани риккетсияҳо.
163. Хламидияҳо. Морфология. Хусусият. Патогенез. Пешгирии хламидиоз. Ташҳиси лаборатории хламидиозҳо.
164. Тавсифи умумии уфунатҳои шадиди вирусии роҳҳои нафас (ОРВИ).
165. Тавсифи биологӣ, антигенҳо, тасниф ва тағирпазирии вируси зуком. Патогенез ва ташҳиси лаборатории зуком.
166. Пешгирии хоссаи зуком.
167. Вируси сурҷа (корь), хосияти он. Пешгирии беирии сурҷа.
168. Вируси паротит, хусусият, оғибатҳои манфии он. Пешгирии беирии паротит.
169. Вируси хора (бешенство). Сохти вирион. Донаҷаҳои дохилиҳухайравӣ. Ташҳиси лаборатории хора. Пешгирии хоссаи хора.
170. Аденовирусҳо. Сохти геном. Эпидемиология. Намудҳои уфунат.
171. Шаклҳои асосии уфунатҳои клиникалии аденовирусҳо.
172. Масуният. Усулҳои ташҳиси микробиологӣ. Пешгири ва табобати аденовирусҳо.
173. Тавсифи умумии пикорнавирусҳо.
174. Вируси фалаҷ (полиомиелит). Хусусият. Сохти антигенӣ.
175. Пешгирии хосса ва оғибатҳои манфии беирии фалаҷ.

176. Вирусҳои Коксаки ва ЕСНО, бемориҳое, ки онҳо ба амал меоваранд. Хусусият, патогенез.
177. Вируси зарпарвини А. Сохти вирус. Ҷараёнгирии (патогенез) бемории зарпарвини А.
178. Масуният. Пешгирии бемории зарпарвини А. Ташхиси лаборатории зарпарвини А.
179. Вируси зарпарвини В. Сохт ва антигенҳои вирус.
180. Ҷараёнгирии бемории (патогенез) вируси зарпарвини В. Масуният ҳангоми зарпарвини В. Устувории вируси зарпарвини В нисбати омилҳои муҳити атроф.
181. Роҳҳои сироятёбии зарпарвини В. Пешгирии хосаи зарпарвини В.
182. Ташхиси лаборатории зарпарвини В.
183. Вируси зарпарвини С. Роҳҳои сироятёбӣ ва ташхиси зарпарвини С. .
184. Оилаи герпесвирусо. Тасниф. Патогенези герпесвирусо. Ташхиси лаборатории уфунатҳои герпесвируси.
185. Алфа – герпесвирусо. Ҷараёнгирии беморӣ, масъуният, эпидемиология ва ташхиси лабораторӣ. Пешгири ва табобат.
186. Бета – герпесвирусо. Ҷараёнгирии беморӣ, масъуният, эпидемиология ва ташхиси лабораторӣ. Пешгири ва табобат.
187. Гамма – герпесвирусо. Ҷараёнгирии бемо, масъуният, эпидемиология ва ташхиси лабораторӣ. Пешгири ва табобат.
188. Вирусҳои онкогенӣ. Тавсифи умумӣ.
189. Онковируси КДН ва КРН-дори онкогении одам.
190. Барангезандагони бемориҳои вирусии сустинкишофёбанда. Уфунатҳои прионӣ.
191. Вируси иммунодефисити одам. Хусусиятҳои биологии ВНМ. Репликасияи ВНМ. Сохти антигени ВНМ-1.
192. Механизми пайвастишавии ВНМ бо ҳуҷайра. Ҷараёнгирии (патогенез) ВНМ/ВНМО. Резистентнокии ВНМ.
193. Гурӯҳҳои хаттар (хавфнок) бо гирифтورشавӣ ба ВНМ/ВНМО.
194. Клиникаи ВНМ-уфунат.
195. Уфунатҳои оппортунистӣ ҳангоми инкишофёбии ВНМ-уфунат.
196. Марҳилаи пинҳонӣ ҳангоми гирифтورشавӣ ба ВНМ/ВНМО.
197. Усулҳои ташхис ҳангоми ВНМ/ВНМО.
198. Гурӯҳи препаратҳои, ки барои табобати ВНМ-уфунат истифода мешаванд.
199. Масъалаҳои ҳалталаби пешгирии хосаи ВНМ.
200. Пешгирии ВНМ.